

Số: 195/KLV4-NV2

Đắk Lắk, ngày 16 tháng 9 năm 2016

BÁO CÁO

Kết quả khóa tập huấn tăng cường năng lực thực thi pháp luật bảo vệ động vật hoang dã

Thực hiện văn bản số 505/KL-XDLL ngày 30/8/2016 của Cục Kiểm lâm về việc cho phép phối hợp với WCS tổ chức lớp tập huấn tăng cường năng lực thực thi pháp luật bảo vệ ĐVHD. Kết quả tập huấn, Chi cục Kiểm lâm vùng IV báo cáo như sau:

I. Kết quả tập huấn

1. Mục tiêu đào tạo/tập huấn

1.1. Mục tiêu chung

Tăng cường kiến thức, kỹ năng thực thi pháp luật bảo vệ động vật hoang dã cho lực lượng Kiểm lâm, Bộ đội Biên phòng tại các tỉnh Bình Phước, Đắk Nông, Đồng Lâm, Đắk Lắk, Gia Lai, Kon Tum; Chi cục Kiểm lâm vùng III và vùng IV thuộc Cục Kiểm lâm.

1.2. Mục tiêu cụ thể

Kết thúc khóa tập huấn, học viên có khả năng:

- Hiểu và nắm được thực trạng hoạt động buôn bán động vật hoang dã trái phép hiện nay, các tác động và nguy cơ ảnh hưởng đến sức khỏe của con người, động vật và công tác bảo tồn ĐVHD tại Việt Nam, trong khu vực và trên thế giới;
- Liệt kê được các nỗ lực của chính phủ Việt Nam và những cơ quan trung ương trong công tác đấu tranh, phòng chống buôn bán ĐVHD bất hợp pháp;
- Cập nhật được đầy đủ các văn bản pháp lý và các Luật liên quan đến công tác quản lý ĐVHD;
- Mô tả được những khó khăn và đề xuất được những kiến nghị, giải pháp trong việc áp dụng các văn bản pháp lý vào công tác đấu tranh, phòng chống buôn bán ĐVHD trái phép;
- Xác định và nhận dạng nhanh được các nhóm loài quan trọng thường bị buôn bán trái phép như: Các thú linh trưởng, thú móng guốc, thú ăn thịt nhỏ và bò sát;
- Nắm và thực hiện được các phương pháp điều tra chủ yếu như: kỹ năng thẩm vấn (lấy lời khai, thông tin), quan sát tĩnh, điều tra bí mật và công khai;

- Xây dựng và thực hiện kế hoạch truy quét để đấu tranh, chống buôn bán ĐVHD bất hợp pháp.

2. Địa điểm và thời gian tổ chức khóa tập huấn

2.1. Địa điểm

- Tập huấn lý thuyết: Khách sạn River Prince, 135 - 145 Phan Đình Phùng, thành phố Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng;

- Thực hành về nhận dạng và định danh loài: Viện nghiên cứu khoa học Tây Nguyên, 116 Xô Viết Nghệ Tĩnh, thành phố Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng.

2.2. Thời gian

Khóa tập huấn diễn ra trong 04 ngày, từ ngày 13/9 đến ngày 16/9/2016. Trong thời gian 04 ngày, có 03 ngày tập huấn lý thuyết, 01 ngày thực hành (nhận dạng và định danh một số loài ĐVHD).

3. Đối tượng tham gia khóa tập huấn

3.1. Ban tổ chức

Do Chi cục Kiểm lâm vùng IV và Hiệp hội bảo tồn động vật hoang dã phối hợp, đồng chủ trì.

3.2. Giảng viên

Giảng viên khóa tập huấn đến từ Bộ Tư pháp, Chi cục Kiểm lâm vùng IV, WCS, Học viện an ninh nhân dân, Viện sinh thái học miền Nam, Thảo cầm viên Sài Gòn và Chương trình bảo tồn rùa Châu Á (ATP).

3.3. Học viên

Tổng số học viên tham dự khóa tập huấn là 29/30 người, trong đó có 25 học viên nam và 04 học viên nữ. Phân theo đơn vị công tác, đối tượng học viên được phân loại như sau:

- Kiểm lâm: 27 học viên;
- Bộ đội Biên phòng: 02 học viên.

Tất cả số học viên (29 học viên) tham dự khóa tập huấn đều thuộc các đơn vị hiện đang công tác tại địa bàn các tỉnh Bình Phước, Đắk Nông, Đồng Lâm, Đắk Lắk, Gia Lai, Kon Tum; Chi cục Kiểm lâm vùng III và vùng IV thuộc Cục Kiểm lâm.

4. Nội dung và phương pháp đào tạo/tập huấn

4.1. Nội dung tập huấn

Tại khóa tập huấn, các học viên đã được học tập 6 chuyên đề chính (bao gồm cả lý thuyết và thực hành), cụ thể:

- Buôn bán ĐVHD bất hợp pháp: Những tác động và nguy cơ ảnh hưởng đến công tác bảo tồn; động vật hoang dã và sức khỏe con người;
- Các nỗ lực của Chính phủ và các cơ quan trung ương trong công tác đấu tranh, phòng chống buôn bán ĐVHD bất hợp pháp;
- Tổng quan chung về khung pháp lý liên quan đến bảo vệ và xử lý các hành vi vi phạm các quy định về quản lý ĐVHD ở Việt Nam và quốc tế. Đánh

giá, phân tích những khó khăn, vướng mắc trong việc áp dụng các văn bản pháp luật, đề xuất các giải pháp khắc phục;

- Thực thi pháp luật nên tập trung vào đối tượng nào trong mạng lưới buôn bán ĐVHD. Phân tích SWOT trong quá trình xử lý ĐVHD bị tịch thu;

- Phương pháp, kỹ năng cần thiết trong điều tra và lập kế hoạch truy quét các đối tượng vi phạm liên quan đến ĐVHD;

- Những vấn đề chính về bảo tồn và định danh loài, bộ phận và dẫn xuất của ĐVHD thường bị săn bắt, buôn bán trái pháp luật, tập trung vào 4 nhóm thuộc các loài thú móng guốc, thú ăn thịt nhỏ, linh trưởng và bò sát.

4.2. Phương pháp đào tạo/tập huấn

Trên cơ sở học viên tham dự khóa tập huấn đến từ nhiều đơn vị khác nhau; kiến thức, kỹ năng và trình độ cũng khác nhau, nhưng có điểm chung là tất cả các học viên đều đã có thời gian trực tiếp tham gia vào các hoạt động quản lý, bảo vệ và xử lý các tội phạm về ĐVHD tại cơ sở. Do vậy, cách tiếp cận chính được sử dụng trong suốt khóa đào tạo/tập huấn là phương pháp giảng dạy lấy học viên làm trung tâm. Với mục tiêu của khóa đào tạo/tập huấn là nâng cao kiến thức và kỹ năng cho học viên để thực hiện có hiệu quả công tác đấu tranh, phòng chống các tội phạm về ĐVHD tại cơ sở nên nội dung chính của khóa đào tạo/tập huấn sẽ tập trung trả lời câu hỏi "làm như thế nào" và phân thực hành. Giảng viên đóng vai trò là người thúc đẩy, tạo thuận lợi để học viên thực hành, chia sẻ kinh nghiệm và trau dồi kỹ năng, kiến thức.

Với kiến thức nền tảng và kinh nghiệm thực tế, các giảng viên đưa ra các chủ đề chính liên quan đến nội dung khóa tập huấn cho các học viên thảo luận và thực hành, tạo điều kiện để học viên rút ra các kết luận từ các hoạt động trong khóa tập huấn. "Học bằng hành" là phương châm được áp dụng trong suốt thời gian tập huấn. Học viên rất tâm đắc và rút ra cho mình nhiều điều bổ ích từ cách học thông qua các tình huống cụ thể.

Giảng viên với tư cách là người tư vấn cùng trao đổi với học viên trên cơ sở lấy người học làm trung tâm, sử dụng phương tiện trực quan để tạo môi trường thuận lợi giúp cho học viên tham gia tích cực thảo luận và các hoạt động của khóa đào tạo. Kết thúc mỗi chuyên đề, giảng viên tư vấn, hỗ trợ cho học viên tổng hợp lại kiến thức và các nội dung chính của mỗi chuyên đề đã học giúp cho học viên hiểu và nắm vững bài giảng của khóa học.

Các phương pháp đào tạo/tập huấn áp dụng chủ yếu, gồm:

- Thuyết trình có minh họa;
- Thảo luận chung, thảo luận theo nhóm (theo từng chủ đề cụ thể);
- Phân tích, nhận định tình huống;
- Bài tập thực hành theo nhóm;
- Thực hành tại hiện trường (xác định và nhận dạng nhanh về một số loài ĐVHD và sản phẩm ĐVHD).

Cuối khóa tập huấn, học viên tiến hành nhận xét, đánh giá kết quả của khóa tập huấn, đồng thời đưa ra những kiến nghị cần thiết để ban tổ chức và các bên liên quan rút kinh nghiệm để tổ chức các lớp đào tạo/tập huấn sau này hiệu quả hơn.

5. Kinh phí khóa đào tạo/tập huấn

Toàn bộ kinh phí, gồm: đi lại, ăn ở cho học viên và ban tổ chức; tài liệu và hội trường, chi phí khác phục vụ cho khóa tập huấn được WCS chi trả, thanh toán với tổng kinh phí là: 285.228.000 đồng Việt Nam, bằng chữ: Hai trăm tám mươi lăm triệu hai trăm hai mươi tám nghìn đồng Việt Nam.

6. Đánh giá chung về khóa tập huấn

Trên cơ sở tổng hợp ý kiến nhận xét, đánh giá, kiến nghị của học viên và các bên có liên quan tham dự khóa tập huấn. Kết quả đánh giá chung về khóa tập huấn thể hiện như sau:

a) Về công tác tổ chức:

Công tác tổ chức khóa tập huấn được triển khai đồng bộ, đúng quy định, có sự phối hợp chặt giữa 2 đơn vị đồng tổ chức là Chi cục Kiểm lâm vùng IV và WCS.

Học viên và các bên có liên quan đánh giá cao về công tác tổ chức khóa tập huấn, từ khâu chuẩn bị về nội dung, chương trình, chọn địa điểm, phương tiện, vật tư và trang thiết bị, đánh giá nhu cầu và xác định đối tượng học viên tham gia khóa tập huấn. Học viên tự xây dựng quy chế, quản lý lớp học; chia thành 4 nhóm để thảo luận, thực hành và làm bài tập theo nhóm. Các hoạt động dịch vụ khác phục vụ lớp tập huấn đầy đủ và chu đáo.

b) Về tính cấp thiết của khóa tập huấn:

100% học viên tham dự khóa tập huấn cho rằng khóa tập huấn này là rất cần thiết, đặc biệt là cho các cán bộ, công chức, viên chức Kiểm lâm và Bộ đội Biên phòng tại các tỉnh Tây Nguyên và Đông Nam bộ, Chi cục Kiểm lâm vùng III và vùng IV. Đây là những người trực tiếp tham mưu cho Lãnh đạo tại cơ sở trong công tác quản lý, bảo vệ ĐVHD. Mặt khác các học viên đánh giá rằng, thông qua khóa tập huấn năng lực và kiến thức của họ được cải thiện, nâng cao, và có thể áp dụng để triển khai có hiệu quả các hoạt động đấu tranh, phòng chống các tội phạm về ĐVHD tại địa phương. Đồng thời thông qua khóa tập huấn còn là tiền đề để góp phần hỗ trợ lực lượng Kiểm lâm tại địa phương thực hiện thành công Đề án kiện toàn tổ chức, nâng cao hiệu lực, hiệu quả hoạt động của Kiểm lâm giai đoạn 2014 - 2020 theo Quyết định số 1920/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt ngày 24/10/2014 và Đề án tái cơ cấu ngành Lâm nghiệp.

c) Về sự tham gia của học viên:

Tổng số học viên tham dự khóa tập huấn 29/30 người, đạt 96,67%. Mặc dù học viên đến từ nhiều đơn vị khác nhau, kiến thức, kỹ năng và trình độ cũng khác nhau, nhưng các học viên đã có nhiều cố gắng trong học tập, tích

cực tham gia trao đổi, thảo luận chung và trong quá trình thực hiện bài tập theo nhóm, thực hành. Do vậy, họ đã tích lũy được nhiều kiến thức, kỹ năng và các bài học kinh nghiệm thực tiễn giúp họ tự cải thiện, nâng cao năng lực và các kỹ năng cần thiết để phục vụ công tác hiệu quả hơn.

d) Về thời gian và thời lượng khóa tập huấn:

100% học viên cho rằng thời gian tổ chức khóa tập huấn là phù hợp, riêng về thời lượng học tập các chuyên đề còn ngắn, đặc biệt là chuyên đề: Phương pháp, kỹ năng điều tra và lập kế hoạch truy quét các tội phạm về ĐVHD. Đồng thời, học viên đề nghị tăng thời gian/thời lượng khóa tập huấn thêm 01 ngày để học viên và giảng viên có đủ thời gian chia sẻ, trao đổi đầy đủ các thông tin, đặc biệt là có thời gian để học viên thực hiện các bài tập tình huống theo nhóm, như vậy hiệu quả sẽ cao hơn.

đ) Về nội dung và chất lượng giảng dạy:

Học viên đánh giá cao về nội dung và chất lượng giảng dạy trong suốt quá trình tập huấn. Phương pháp giảng dạy lấy học viên làm trung tâm có sức thu hút sự quan tâm và tham gia tích cực của học viên. 100% học viên hài lòng về nội dung và chất lượng khóa tập huấn, và đề nghị Ban tổ chức nghiên cứu nhân rộng mô hình này để đồng nghiệp và các bên liên quan có cơ hội tiếp cận, tham gia nhằm nâng cao năng lực, phục vụ công tác hiệu quả hơn.

e) Về tài chính khóa tập huấn:

Nhìn chung tình hình quản lý và sử dụng tài chính khóa tập huấn được các bên liên quan đánh giá là đúng theo quy định, không vượt định mức phê duyệt.

II. Đề xuất, kiến nghị

Trên cơ sở kết quả thực hiện khóa tập huấn, Chi cục Kiểm lâm vùng IV và các bên có liên quan đề xuất, kiến nghị như sau:

- Để khóa tập huấn hiệu quả hơn, học viên đề nghị nên kéo dài thời gian khóa tập huấn (từ 04 ngày/khóa học lên 05 ngày/khóa học) để có thời gian giảng viên hướng dẫn các học viên kỹ hơn trong quá trình thực hiện các bài tập tình huống làm việc theo nhóm, cũng như trao đổi, thảo luận theo từng nội dung, bài giảng của từng chuyên đề đã được học.

- Đa số học viên mong muốn và đề nghị cần tiếp tục tổ chức các khóa tập huấn tiếp theo nhằm tạo cơ hội cho các học viên khác để họ có điều kiện tiếp cận nhằm cải thiện kỹ năng và nâng cao năng lực phục vụ công tác hiệu quả hơn.

- Hiện nay, việc thực thi pháp luật đối với các tội phạm về ĐVHD còn hạn chế, hiệu quả chưa cao là do hệ thống pháp luật còn chồng chéo, nội dung của nhiều văn bản chỉ mang tính định hướng, chưa có hướng dẫn cụ thể và chưa thể hiện rõ trách nhiệm của các bên liên quan; giữa các văn bản thiếu sự liên kết và tham chiếu dẫn đến sự không đồng bộ, gây khó khăn trong quá

trình thực thi. Vì vậy, trong thời gian tới để hỗ trợ cho công tác thực thi pháp luật đối với các tội phạm về ĐVHD được hiệu quả. Đề nghị Cục Kiểm lâm nghiên cứu, tham mưu các cấp có thẩm quyền sửa đổi, bổ sung hoặc ban hành mới một số văn bản sau: Nghị định số 157/2013/NĐ-CP ngày 11/11/2013 của Chính phủ về xử phạt hành chính trong lĩnh vực quản lý rừng, phát triển rừng, bảo vệ rừng và quản lý lâm sản; Hướng dẫn thực hiện Nghị định số 160/2013/NĐ-CP ngày 12/11/2013 của Chính phủ về tiêu chí xác định loài và chế độ quản lý loài thuộc Danh mục loài nguy cấp, quý, hiếm được ưu tiên bảo vệ. Ban hành thêm các tiêu chuẩn ngành về quy trình kỹ thuật gây nuôi sinh sản/sinh trưởng các loài động vật hoang dã, nhằm hỗ trợ cho các chủ trại nuôi và các cơ quan quản lý tại địa phương thực hiện có hiệu quả. Nghiên cứu, đánh giá tính hiệu quả thực chất của hoạt động gây nuôi ĐVHD, đặc biệt là gây nuôi các loài nguy cấp, quý, hiếm cũng như tính hiệu quả về năng lực thực tiễn của các cơ quan quản lý nhà nước hiện nay làm căn cứ để định hướng xây dựng và đề xuất các giải pháp tốt nhằm hạn chế những tác động bất lợi, nâng cao hiệu quả quản lý, kinh doanh và bảo tồn loài. Khi chưa có các biện pháp kiểm soát hiệu quả, trước mắt cần nghiên cứu, hạn chế hoặc cấm việc cấp phép gây nuôi thương mại đối với các loài thuộc danh mục loài nguy cấp, quý, hiếm được ưu tiên bảo vệ nhằm tránh việc lợi dụng để buôn bán, tiêu thụ trái phép. ...vv

Trên đây là kết quả khóa tập huấn tại thành phố Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng. Chi cục Kiểm lâm vùng IV báo cáo Cục Kiểm lâm biết, chỉ đạo./.

Nơi nhận:

- Cục Kiểm lâm (b/c);
- Lãnh đạo Chi cục Kiểm lâm vùng IV;
- Các phòng Nghiệp vụ, Đội KLCD&PCCR;
- WCS Việt Nam;
- Lưu VT, NV2.

KT. CHI CỤC TRƯỞNG
PHÓ CHI CỤC TRƯỞNG

Tô Xuân Đam